

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

شاخص های انتخاب مدیر گروه برتر

دفتر توسعه آموزش دانشکده پزشکی آخرین ویرایش: بهار ۱۳۹۹

چکیده:

ضرورت ارتقای کیفیت آموزش، مسئولان آموزشی کشور را بر آن داشته که هم راستا با حرکت جهانی و با استفاده از مدل ارزشیابی اعتباربخشی در جهت ارزیابی و بهبود کیفیت آموزش دست به اقدام بزنند. در این راستا بسته های تحول و نوآوری در آموزش علوم پزشکی در سال ۱۳۹۴ در قالب ۱۲ بسته، ۴۶ محور و ۱۲ سیاست و جهت گیری کلی برای تحقق اهداف کلان طراحی شده است و نقشه راه روشنی را پیش روی نهادهای مرتبط قرار داده است. در راستای اجرای بسته اعتباربخشی موسسه ای، خودارزیابی در نیمه اول سال ۱۳۹۵ و ارزیابی بیرونی در نیمه دوم سال ۱۳۹۵ بر اساس استانداردهای مربوطه در دانشکده پزشکی اصفهان صورت گرفت و منجر به شفاف سازی و وضع موجود گردید. با اطلاعاتی که با ارزیابی درونی و بیرونی عاید نظام آموزشی می گردد انتظار می رود نظام بتواند با بهره گیری بیشتر و بهتر از استعدادها، ضعف های خود را برطرف سازد. علاوه بر آن حاصل ارزیابی باید متبلور ساختن شفافیت و پاسخ گویی در همه فعالیت های دانشگاهی باشد. از آنجا که گروه آموزشی به عنوان زیر نظام اصلی دانشگاه به حساب می آید و بهبود کیفیت دانشگاه وابسته به بهبود کیفیت گروه های آموزشی آن می باشد، دفتر توسعه آموزش دانشکده پزشکی را بر آن داشت که شاخص های عینی را در سال ۱۳۹۶ تدوین، پیاده سازی و سپس با پایش و ارزشیابی آن منجر به پیشرفت و ارتقای گروه های آموزشی گردد. این شاخص ها شامل برنامه عملیاتی، وب سایت، عرصه های آموزشی، دیدگاه اعضای هیات علمی در مورد مدیر گروه، دیدگاه هیات رییسه دانشکده در مورد پاسخگویی گروه می باشد که هر دو سال یکبار با پایان مدیریت گروه، ارزشیابی می شود. تاکنون دوبار برای دوره مدیریت ۹۵-۹۶ و ۹۷-۹۸ گروه ها مورد استفاده قرار گرفته است. لازم به ذکر است این شاخص ها مجددا در سال ۱۳۹۹ مورد بازنگری قرار گرفتند.

راهنمای نمره دهی شاخص های تعیین مدیر گروه برتر

معیار					سنجه	وزن	ردیف
بسیار نا مطلوب	نامطلوب	نیمه مطلوب	مطلوب	بسیار مطلوب			
۰	۱	۲	۳	۴			
$\leq 20\%$	۲۱%-۴۰%	۴۱%-۶۰%	۶۱%-۸۰%	$80\% <$	نسبت هیات علمی درگیر در برنامه عملیاتی به کل هیات علمی گروه به درصد	۴	۱-۱
$\leq 20\%$	۲۱%-۳۰%	۳۱%-۴۰%	۴۱%-۵۰%	$50\% <$	نسبت هیات علمی درگیر در برنامه عملیاتی به کل هیات علمی گروه به درصد (برای گروه های بیش از ۳۰ هیات علمی)	۴	۲-۱
<p>راهنما</p> <p>در خصوص این سنجه، گروه هایی که تعداد کل اعضای هیات علمی آن کمتر و یا برابر ۳۰ عضو باشد، برای نمره دهی از معیار ردیف ۱-۱ استفاده گردد در غیر اینصورت از معیار ردیف ۲-۱ استفاده میگردد.</p>							

معیار					سنجه	وزن	ردیف
بسیار نا مطلوب	نامطلوب	نیمه مطلوب	مطلوب	بسیار مطلوب			
۰	۱	۲	۳	۴			
$9 \text{ ماه} >$	۶-۹ $>$ ماه	۶-۳ $>$ ماه	۱-۳ $>$ ماه	ماهانه	تواتر شورای گروه (آموزشی، پژوهشی، عمومی)	۳	۲
<p>راهنما</p> <p>تواتر شورای گروه بیانگر این موضوع است که فاصله برگزاری شورای گروه ها و نظم آنها چگونه است. در صورتی که فاصله ی برگزاری ۲ شورا بیش از ۹ ماه باشد، پایین ترین نمره (۰) به آن اختصاص داده می شود و در صورتی که فاصله برگزاری دو شورا حداکثر یک ماه باشد، و به عبارتی ۱۲ شورا به صورت منظم در سال با فاصله ی منظم ماهیانه برگزار شده باشد، بالاترین نمره (۴) به این سنجه تعلق میگیرد.</p> <p>توجه: برگزاری همزمان سه شورا به صورت مشترک در یک تاریخ مشخص، در صورتی قابل قبول است که توسط گروه در ابتدای سال اعلام شده باشد. به عنوان مثال، گروهی که اعلام میدارد هر سه شورا همزمان برگزار میگردد و تواتر شورا ماهانه باشد، بالاترین نمره (۴) به آن تعلق میگیرد، به عبارت دیگر گروه از این سنجه با اعمال ضریب ۳، نمره ۱۲ را کسب میکند.</p>							

معیار					سنجه	وزن	ردیف
بسیار نا مطلوب	نامطلوب	نیمه مطلوب	مطلوب	بسیار مطلوب			
۰	۱	۲	۳	۴			
$\leq 20\%$	۲۱%-۴۰%	۴۱%-۶۰%	۶۱%-۸۰%	۸۰%<	کامل بودن سایت	۴	۱-۳
سالانه	فصلی	ماهانه	هر دو هفته	هفتگی	به روز بودن صفحه اصلی سایت	۴	۲-۳
					به روز بودن سایر آیتم ها طبقی زمان تعریف شده	۴	۳-۳
<p>منظور از کامل بودن، وجود محتوای کامل در هر آیتم میباشد. به طور مثال، وجود تنها برنامه درسی بر روی سایت کفایت نمیکند، بلکه از نظر محتوا باید کامل باشد.</p> <p>در خصوص به روز بودن صفحه اصلی، جهت سنجش صفحه اصلی سایت، در صورتی که اخبار به صورت هفتگی آپدیت میشود، نمره کامل به سنجه تعلق میگیرد.</p> <p>همچنین بقیه آیتم ها بنا به الزام در زمان بارگذاری صحیح خود سنجیده میشود. به عنوان مثال آیتم برنامه کشیک ها در صورتی که ماهیانه بر روی سایت قرار گیرد، نمره کامل (۴) دریافت میکند.</p> <p>زمان تعریف شده آیتم ها:</p> <p>ماهیانه: پوستر، اسامی بازنشستگان، برنامه آموزشی ماهیانه، برنامه کشیک</p> <p>نیم سال تحصیلی: ژورنال کلاب، Case Report، فعالیت های پژوهشی، پایان نامه ها، آرشیو برنامه های درسی، برنامه های آموزشی PHD، کلاس ها، کارشناسی ارشد، کارشناسی، علوم پایه</p> <p>۶ ماهه: اعضای هیات علمی، افتخارات</p> <p>سالانه: معرفی گروه، کارمندان و کارشناسان، دانش آموخته دستیاری، فراگیران، طرح های پژوهشی، دستاورد</p> <p>دوساله: مدیر گروه، معاونین</p>					راهنما		

معیار					سنجه	وزن	ردیف	
بسیار نا مطلوب	نامطلوب	نیمه مطلوب	مطلوب	بسیار مطلوب				
۰	۱	۲	۳	۴				
≤۲۰٪	۲۱٪-۴۰٪	۴۱٪-۶۰٪	۶۱٪-۸۰٪	۸۰٪<	کامل بودن عرصه های آموزش	۴	۴	
<p>در صورتی که عرصه های آموزشی بر اساس استانداردهای عرصه های آموزش بالینی تدوین و اجرا شده است، می توان نمره کامل را به آن اختصاص داد.</p> <p>توجه: وجود صرفاً برنامه عرصه های آموزشی بر روی سایت ملاک ارزیابی نمی باشد، بلکه پس از آنکه صحت اطلاعات مورد راستی آزمایی قرار گرفت، این سنجه نمره دهی میشود.</p> <p>جدول استاندارد عرصه های آموزشی:</p>					<p>راهنما</p>			
ضروری در گروه های	مدت زمان موجود (دقیقه)		تواتر موجود در هفته				تواتر مطلوب در هفته	عرصه های آموزش بالینی
	غیر جراحی	جراحی	غیر جراحی	جراحی				
داخلی- جراحی- اطفال- روان- اعصاب - قلب	۹۰-۴۵	۹۰-۴۵	۳-۲	۳-۲			مطلوب	راند آموزشی
	۱۲۰ تا ۶۰	۱۲۰ تا ۶۰	۴ تا ۱ بار در ماه	۴ تا ۱ بار در ماه			مطلوب	گراند راند
داخلی - اطفال - روان - اعصاب - قلب - پوست - گوش و حلق و بینی (حداقل ۲ بار در هفته) بقیه (حداقل ۱ بار در هفته)	۲۴۰ تا ۱۲۰	۲۴۰ تا ۱۲۰	۲-۱	۲-۱			مطلوب	آموزش سرپایی
	۶۰	۳۰	۵ تا ۳ روز در هفته	۵ تا ۳ روز در هفته			مطلوب	گزارش صبحگاهی
			۲	۱	مطلوب	ژورنال کلاب		

معیار					شاخص	وزن	ردیف
بسیار نا مطلوب	نامطلوب	نیمه مطلوب	مطلوب	بسیار مطلوب			
۰	۱	۲	۳	۴			
$\leq 20\%$	۲۱٪-۴۰٪	۴۱٪-۶۰٪	۶۱٪-۸۰٪	$80\% <$	رئیس دانشکده	همکاری در پاسخ به نامه ها و درخواست های رییس و معاونین دانشکده (جدول یک)	۱-۵
$\leq 20\%$	۲۱٪-۴۰٪	۴۱٪-۶۰٪	۶۱٪-۸۰٪	$80\% <$	پزشکی عمومی		۲-۵
$\leq 20\%$	۲۱٪-۴۰٪	۴۱٪-۶۰٪	۶۱٪-۸۰٪	$80\% <$	تخصصی		۳-۵
$\leq 20\%$	۲۱٪-۴۰٪	۴۱٪-۶۰٪	۶۱٪-۸۰٪	$80\% <$	EDO		۴-۵
$\leq 20\%$	۲۱٪-۴۰٪	۴۱٪-۶۰٪	۶۱٪-۸۰٪	$80\% <$	تحصیلات تکمیلی		۶-۵
$\leq 20\%$	۲۱٪-۴۰٪	۴۱٪-۶۰٪	۶۱٪-۸۰٪	$80\% <$	مالی اداری		۷-۵
$\leq 20\%$	۲۱٪-۴۰٪	۴۱٪-۶۰٪	۶۱٪-۸۰٪	$80\% <$	درمان		۸-۵
$\leq 20\%$	۲۱٪-۴۰٪	۴۱٪-۶۰٪	۶۱٪-۸۰٪	$80\% <$	پژوهشی		۹-۵
$\leq 20\%$	۲۱٪-۴۰٪	۴۱٪-۶۰٪	۶۱٪-۸۰٪	$80\% <$	دانشجویی		۱۰-۵
$\leq 20\%$	۲۱٪-۴۰٪	۴۱٪-۶۰٪	۶۱٪-۸۰٪	$80\% <$	هیات علمی		۱۱-۵
$\leq 20\%$	۲۱٪-۴۰٪	۴۱٪-۶۰٪	۶۱٪-۸۰٪	$80\% <$	تیم مدیریت بیمارستان		۱۲-۵
تیم مدیریت بیمارستان شامل ریاست، معاونت آموزشی و مدیریت بیمارستان است. در خصوص نمره دهی به این سنججه، نمرات بر اساس میانگین نظرات مدیران فوق الذکر محاسبه می گردد.							راهنما

همکاری در پاسخ به نامه ها و درخواست ها (زمان و محتوای مناسب)				گروه	ردیف
<۸۰٪ عالی	۶۱٪-۸۰٪ خوب	۴۱٪-۶۰٪ متوسط	۲۱٪-۴۰٪ ضعیف	۲۰٪ بسیار ضعیف	
					۱. داخلی
					۲. قلب و عروق
					۳. جراحی
					۴. زنان و مامایی
					۵. کودکان
					۶. مغز و اعصاب
					۷. بیهوشی
					۸. سم شناسی بالینی
					۹. ارتوپدی
					۱۰. بیماریهای عفونی
					۱۱. روانپزشکی
					۱۲. ارولوژی
					۱۳. چشم پزشکی
					۱۴. طب اورژانس
					۱۵. گوش و حلق و بینی
					۱۶. پوست
					۱۷. جراحی مغز و اعصاب
					۱۸. پرتودرمانی
					۱۹. طب فیزیکی و توانبخشی
					۲۰. پرئوشناسی
					۲۱. پزشکی اجتماعی
					۲۲. اخلاق پزشکی
					۲۳. طب سنتی
					۲۴. میکروب شناسی
					۲۵. فیزیک و مهندسی پزشکی
					۲۶. آسیب شناسی
					۲۷. قارچ و انگل شناسی
					۲۸. علوم تشریحی
					۲۹. ژنتیک و بیولوژی مولکولی
					۳۰. ایمنی شناسی
					۳۱. فیزیولوژی
					۳۲. معارف اسلامی

جدول یک

ردیف	وزن	سنجه	نمره
۶	۴	نظرسنجی از حداقل ۵۰٪ اساتید گروه در مورد کیفیت کار مدیر گروه توسط EDO	
راهنما		در خصوص این سنجه، نمره خالص حاصل از نظرسنجی دفتر EDO مد نظر است (جدول ۲). این نمره بین ۱-۵ می باشد.	

ردیف	گویه	عالی	خوب	متوسط	ضعیف	بسیار ضعیف
۱	مدیر گروه از مشارکت اعضای هیات علمی در امور گروه استقبال می کند.					
۲	مدیر گروه، شوراهای گروه را بطور منظم حداقل ماهی یکبار برگزار می نماید.					
۳	مدیر گروه از ارائه آراء و عقاید متفاوت اعضا در امور گروه استقبال می کند.					
۴	مدیر گروه، با فراهم نمودن فرصت های ارتقا، توانمندسازی اعضای گروه را توسعه می دهد.					
۵	مدیر گروه نظرات اعضای گروه را در جذب هیات علمی جدید مورد توجه قرار می دهد.					
۶	مدیر گروه از منافع تک تک اعضای گروه با حفظ منافع جمعی گروه و دانشکده حمایت می کند.					
۷	مدیر گروه از زحمات اعضای گروه در مقاطع گوناگون تقدیر می کند.					
۸	مدیر گروه از توانایی لازم در بیان و انعکاس دغدغه ها و انتظارات اعضای گروه برخوردار است.					
۹	مدیر گروه از نظر ارزش های فردی و علمی به عنوان الگو است.					
۱۰	مدیر گروه، اهداف و برنامه های گروه را مبتنی بر قوانین و مقررات و خط مشی های ابلاغی دانشکده و دانشگاه تهیه و پیگیری می کند.					
۱۱	مدیر گروه به اصلاح برنامه درسی گروه بر اساس آخرین پیشرفت های علمی توجه می نماید.					
۱۲	مدیر گروه در نقش میانجی اختلافات هیات علمی، دانشجویان و بخش های اداری دانشکده عمل می کند.					
۱۳	مدیر گروه در اختصاص بوریس و فرصت های مطالعاتی نظرات همه اعضای گروه را لحاظ می نماید.					
۱۴	مدیر گروه، برقراری ارتباط با سایر گروه ها و دانشکده ها را در راستای اهداف گروه تسهیل و تشویق می کند.					
۱۵	مدیر گروه، درباره مسایل مهم با پرهیز از افراط و تفریط، بموقع و مناسب تصمیم می گیرد.					

جدول ۲

معیار					سنجه	وزن	ردیف
بسیار نا مطلوب	نامطلوب	نیمه مطلوب	مطلوب	بسیار مطلوب			
۰	۱	۲	۳	۴			
بیش از دو ماه تاخیر	یک تا دو ماه تاخیر	دو هفته تا یک ماه تاخیر	یک تا دو هفته تاخیر	طبق زمان اعلام شده	زمان ارائه برنامه عملیاتی	۱	۱-۷
≤۲۰٪	۲۱٪-۴۰٪	۴۱٪-۶۰٪	۶۱٪-۸۰٪	۸۰٪<	جامعیت برنامه عملیاتی	۲	۲-۷
≤۲۰٪	۲۱٪-۴۰٪	۴۱٪-۶۰٪	۶۱٪-۸۰٪	۸۰٪<	تحقق اهداف برنامه عملیاتی	۴	۳-۷
<p>راهنما</p> <p>برای ارزیابی این ردیف، برنامه عملیاتی توسط کمیته مدیریت برنامه عملیاتی بررسی می گردد.</p> <p>جامعیت: این معیار در قالب ۴ حیطه مورد ارزیابی قرار میگیرد</p> <p>۱. تعداد هدف کلی: در مجموع برای ۱۰ هدف کلی برنامه عملیاتی تدوین گردد. (نمره دهی به صورت ۰-۱-۲ می باشد. تدوین ۱۰ برنامه نمره ۲، بین ۵ تا ۹ برنامه نمره ۱ و کمتر از ۵ برنامه نمره صفر)</p> <p>۲. توزیع متناسب اهداف در سه حوزه: برنامه های تدوین شده حداقل شامل ۳ برنامه در حیطه مدیریت، ۲ برنامه در حوزه پژوهشی و ۵ برنامه در زمینه ی آموزشی باشد. (نمره دهی به صورت ۰-۱ می باشد که به صورت جداگانه در هر حوزه نمره دهی شود)</p> <p>۳. مطابقت با اهداف معاونت ها: اهدافی که تعیین میشود هم راستا با اهداف معاونت های دانشکده باشد. به عبارت دیگر اهداف به گونه ای باشد که تسهیل گر دستیابی به اهداف معاونت ها باشد نه در تضاد با آنها. (نمره دهی به صورت ۰-۱-۲ می باشد. کاملاً همسو باشد نمره ۲، تا حدودی همسویی داشته باشد نمره ۱ و همسو نباشد نمره ۰ تعلق میگیرد)</p> <p>۴. رعایت فرمت برنامه ابلاغی: برنامه های عملیاتی حداقل های تعیین شده در فرمت ابلاغی را شامل شود. (نمره دهی به صورت ۰-۱-۲ می باشد. رعایت حداقل های فرمت نمره ۲، رعایت تا حدودی از الزامات نمره ۱ و عدم رعایت فرمت نمره ۰ تعلق میگیرد)</p> <p>در مجموع نمره دهی محور جامعیت براساس درصد نمره کسب شده از ۴ حیطه فوق پس از اعمال ضریب وزنی مشخص میگردد.</p> <p>زمان ارائه: تاریخ دریافت برنامه عملیاتی در EDO از کارتابل استخراج می شود.</p> <p>تحقق اهداف: پایش و ارزیابی گروه ها توسط کمیته مدیریت برنامه عملیاتی بر اساس مستنداتی که به تفکیک برای هر هدف در فولدر مربوطه بارگذاری شده باشد، انجام می شود. سه فولدر به تفکیک حوزه های آموزشی، پژوهشی و مدیریتی و در هر فولدر به تفکیک هدف. (به طور مثال در فولدر حوزه ی آموزش، ۵ فولدر به تفکیک پنج هدف کلی جهت آرشیو مستندات موجود است)</p>							